

עדכון מיוחד בעקבות מבצע "עם כלביא"

הכותבת: קרן זיו, עו"ד*

עקב הכרזת מצב מיוחד בעורף בכל רחבי ישראל עד ל- 30 ביוני והנחיות פיקוד העורף, עובדים רבים צפויים להיעדר מהעבודה, להלן מיפוי של הנקודות החשובות והמהותיות בכל הקשור להעסקת עובדים בתקופה זו:

מפעלים חיוניים ומקומות עבודה שאינם חיוניים

- מקום עבודה המוגדר כמפעל חיוני:

- (1) רשאי לפעול בהתאם להנחיות פיקוד העורף (מיגון תקין, צמצום כוח אדם למינימום הנדרש).
- (2) חובה להתייבב: עובדים במפעל חיוני מחויבים להגיע לעבודה.
- (3) היעדרות לא מוצדקת: עובד שבחר שלא להגיע עלול להיות מפוטר ואף עובר עבירה פלילית.
- (4) בדיקת סטטוס הארגון: ניתן לבדוק במנוע החיפוש באתר אגף כוח אדם לשעת חירום.

- מקום עבודה שאינו מפעל חיוני:

- (1) סגור לפעילות על פי הנחיות פיקוד העורף.
- (2) עבודה מהבית - מעסיק רשאי לאפשר עבודה מרחוק לפי שיקול דעתו.
- (3) אין חובת תשלום שכר לעובדים שלא יכולים לעבוד מהבית.

הגנות לעובדים - איסור פיטורים

- חוק הגנה על עובדים בשעת חירום אוסר על פיטורים במקרים הבאים:

- (1) היעדרות עקב הוראות פיקוד העורף - עובד שלא יכול להתייבב בשל הנחיות הרשויות.
- (2) השגחה על ילדים - עובד הנעדר לצורך השגחה על ילד עד גיל 14 (או עד 21 לילד עם צרכים מיוחדים) עקב סגירת המסגרת החינוכית.

- **חריג:** האיסור אינו חל על עובדים חיוניים (כוחות ביטחון, עובדי הצלה, עובדי מפעלים חיוניים וכו').

אפשרויות לניהול המשאב האנושי

- הוצאה לחופשה:

- (1) עד 7 ימים: המעסיק לא נדרש לתת הודעה מוקדמת לעובד.
 - (2) מעל 7 ימים: נדרשת הודעה של 14 ימים מראש.
 - (3) צבירה שלילית: במקרה של מחסור בימי חופשה ניתן לאפשר לעובד בהסכמה בכתב.
- חופשה ללא תשלום (חל"ת):

- (1) אפשרית בהסכמה בין המעסיק לעובד.
- (2) מומלץ לקבל ייעוץ משפטי מותאם אישית.

הקטנת היקף משרה

- אפשרית בהסכמת העובד בכתב ולאחר קיום שימוע.
- רלוונטית במקרה של ירידה בפעילות עקב המצב

נקודות חשובות לזכור

- אין חובת תשלום שכר כללית: נכון לעת הזו, אין הוראה המחייבת תשלום שכר לעובדים שנבצר מהם לעבוד בשל המצב.
- רציפות עבודה: היעדרות מוגנת לא פוגעת בוותק של העובד.
- המצב דינמי: ההנחיות עשויות להשתנות בהתאם להתפתחויות.

המידע במזכר זה נכון ליום 16.6.2025 ועשוי להשתנות בהתאם למצב הביטחוני והנחיות הרשויות.
*עו"ד קרן זיו, בעלת משרד, המתמחה בליווי, ייעוץ וייצוג מעסיקים בתחום של דיני העבודה ויחסי העבודה, האישיים והקיבוציים".